

Greger Båth – SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) YSDH-dagarna i Uppsala, fredag 4 oktober 2013

SPSM's uppdrag är bidra till utbildning till det offentliga svenska skolväsendet. Folkhögskolor ingår ej i uppdraget då statsbidrag utgår för dessa. SFI ingår och ca 2% avsätts till vuxenutbildning.

Uppdraget delas upp i fyra olika verksamhetsområden;

- Specialskolor
- Specialpedagogiskt stöd
- Läromedel
- Fördelning av statsbidrag

SPSM samarbetar med skolor, Skolverket och intresseorganisationer. Är alltså en samarbetspartner som kompletterar kommunala skolor och friskolor. SPSM har 1100 anställda, 5 regionalkontor och 24 lokalkontor.

Samlat pedagogiskt stöd innebär;

- Bidra med kunskap om pedagogiska strategier och förhållningssätt
- Bidra till kompetensutveckling
- Informera om tillgängliga läromedel
- Ge information till skolhuvudmän och skolpersonal

SPSM har relativt få uppdrag avseende döv/hörsel, ca 3-4% av uppdragen. Vila orsakerna är vet man inte riktigt, fungerar det redan bra? Finns det tillräckligt med specialskolor? Döljs döv/hörsel i flerfunktionshiner?

Att nå fristående skolor kan vara svårt. Finns inte behoven eller vill man inte? Känner de inte till SPSM?

SPSM jobbar för att marknadsföra sig. Träffar alla kommuner minst vartannat år. Tyvärr finns ju inte friskolorna där, men man försöker via friskolornas rikskonferenser och via de koncerner där friskolorna finns.

Siffror tyder på att antalet hörselpedagoger i skolorna minskar. Det är också generellt dålig struktur runt hörselskadade och döva barn i skolvärlden.

Specialpedagogiska utredningar görs via fyra nationella resurscenter.

- Dövhet eller hörselskada i kombination med utvecklingsstörning
- Medfödd eller tidig dövblindhet
- Synnedsättning med eller utan ytterligare funktionsnedsättning
- Grava tal- och språkstörningar

I landet finns tre nationella specialskolor för döv/hörsel. Det är Ekeskolan i Örebro, Åsbacka i Gnesta (som kommer att flyttas till Örebro) och Hällsbo i Sigtuna (som kommer att flyttas till Stockholm).

Förutom de tre specialskolorna finns det fem regionala skolor med tvåspråkig inriktning (teckenspråk och svenska språket). Dessa är Birgittaskolan i Örebro, Östervångskolan i Lund (som kommer att flyttas till den kommunala Tunaskolan), Vänerskolan i Vänersborg,

Kristinaskolan i Härnösand (där friskola kommer att samlokaliseras) samt Manillaskolan i Stockholm (som nu ligger på universitetets campus sedan flytten från Djurgården). Specialskolorna rapporterar lokal- och verksamhetsplan till regeringen.

Ett förslag föreligger för närvarande vilket innebär att en utredning föreslås för förändring av antagningskraven till specialskolorna. Teckenspråk skall vara ett antagningskrav och detta kommer att påverka kraftigt. Många remissinstanser är tveksamma till förslaget och det har ännu inte lett till någon proposition.

SPSM jobbar också med en rapport till regeringen som handlar om hur specialskolorna kan utvecklas. Elevantalet har minskat sedan början på 2000-talet och det är svårt med prognoser avseende elevantalet, eventuellt kommer det att ligga i ungefärlig nivå som i dag. SPSM anser det viktigt att nå ut med information och att utveckla skolorna; högsta möjliga kvalitet är ett måste!

SPSM jobbar för möjligheter att ha en rörlighet i de regionala skolorna precis som en de nationella.

SPSM jobbar också för en tydligare roll rätten till teckenspråksutbildning till föräldrar. De jobbar också för ett teckenspråkscentrum som innebär rätt till teckenspråksutbildning till brukare, inte bara föräldrar och syskon som det är i dag.

SPSM vill vara ett nav och skapa regionala center med samverkan mellan kommuner och landsting. Man har tyvärr sett en förändrad struktur åt det negativa hållet.

I SOU 2013:9 har SPSM fått i uppdrag att återrapportera till regeringen vilka insatser man har vidtagit och vilka effekter fördelningen av statsbidrag fått i grundskola och gymnasienivå.

Uppdraget skall utvärderas i mars 2015 (kan förlängas ett år). Initiativtagare till detta är ”Den nationella samordnaren” Jan Sydhoff på skolverket.

Några av SPSM’s generella insatser och fördjupningsområden

- It i lärandet; möjligheter och hinder.
- Tillgänglighet och uppföljning av tillgänglighet skall förbättras. SMPS har i uppdrag att ta fram en rapport till regeringen. Verktyg där eleverna kan värdera tillgänglighet i skolvärlden arbetas fram tillsammans med intresseorganisationerna.
- Auditiv miljö för *hela* skolområdet då man sett att den kognitiva förmågan starkt påverkas av ljudmiljön.
- Tvåspråkighet (svenska och teckenspråk).
- NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).
- AKK (alternativ kommunikation)
- Digital läromedelsarena. En webbsida som skall samla pedagogiska läromedel lanseras våren 2014.
- Forskning och samverkan utvecklar specialpedagogiken. SPSM arbetar för att forskning och praktik kommer närmare varandra.
- Regeringen har kommit med ett förslag att *föräldrar* skall *begära* åtgärdsprogram i skolan. SPSM jobbar med ett remissvar på detta.